

ЗМІСТ

Звук [а]. Буква А	5
Звук [у]. Буква У	6
Звук [о]. Буква О	7
Звук [е]. Буква Е	8
Звук [і]. Буква І	9
Звук [и]. Буква и	10
Закріплення поняття «голосні звуки»	11
Звук [м]. Буква М	12
Звук [м']. Буква М'	13
Звук [п]. Буква П	14
Звук [п']. Буква П'	15
Утворення закритих складів	16
Звуки [б], [б']. Буква Б	17
Звуки [ф], [ф']. Буква Ф	18
Утворення відкритих складів	19
Звуки [в], [в']. Буква В	20
Звуки та букви	21
Звуки [н], [н']. Буква Н	23
Вчимося читати	24
Звуки [т], [т']. Буква Т	25
Вчимося читати	26
Звуки [д], [д']. Буква Д	27
Вчимося читати	28
Звуки [к], [к']. Буква К	29
Слово	30
Звуки [х], [х']. Буква Х	32
Вчимося читати	33
Звуки [г], [г']. Буква Г. Склади	34
Вчимося читати	35
Звуки [ѓ], [ѓ']. Буква Ѓ	36
Звуки [с], [с']. Буква С	37

Вчимося читати	38
Звуки [з], [з']. Буква З	39
Вчимося читати	40
Наголос	41
Звук [ц]. Буква Ц	43
Вчимося читати. Речення	44
Звук [ш]. Буква Ш	45
Вчимося читати. Слова-предмети	46
Звук [ж]. Буква Ж	47
Вчимося читати. Слова-дії. Слова-ознаки	48
Звук [ч]. Буква Ч	50
Вчимося читати. Речення	51
Звуки [шч]. Буква Щ	52
Вчимося читати. Слова-помічники	53
Звук [й]. Буква Й	55
Умовне позначення слів. Розділові знаки	56
Звуки [л], [л']. Буква Л	57
Читаємо самостійно	58
Звуки [р], [р']. Буква Р	59
Читаємо самостійно	60
Звуки [дж], [дз]. Буквосолучення ДЖ, ДЗ	61
Закріплення поняття «приголосні звуки»	62
Звуки [й'ї]. Буква Ї	64
Читаємо самостійно	65
Звуки [й'e]. Буква Є	66
Читаємо самостійно	67
Звуки [й'u]. Буква Ю	68
Читаємо самостійно	69
Звуки [й'a]. Буква Я	70
Читаємо самостійно	71
Знак м'якшення	72
Читаємо самостійно	73
Апостроф	74
Читаємо самостійно	75
Секрет шести букв	76
Пам'ятка грибок	77

ПЕРЕДМОВА

Зараз кількість дітей, що мають відхилення у мовленнєвому розвитку, стрімко зростає. Порушення мовлення згодом ведуть до серйозних помилок і на письмі. Також в останні роки значно знизився рівень дитячої грамотності серед дітей з нормальним мовленнєвим розвитком. У школі кількість дітей з дисграфією сягає 37%, що згодом призводить до поганої успішності в школі. При дисграфії порушується написання за фонематичним принципом, у результаті чого виникає велика кількість специфічних помилок, що викривають звуковий склад слова.

Посібник з навчання дошкільнят основам грамоти та читання «Звукарик» допоможе не тільки навчити дитину добре читати, а й попередить труднощі, які можуть виникнути у неї під час шкільного навчання.

Опора на заняттях з навчання читанню робиться на диференціацію голосних і приголосних звуків, твердих і м'яких, дзвінких і глухих звуків. Окрім вивчення звуків, букв і опанування техніки читання також відбувається знайомство і з такими поняттями, як склад, слово, речення, наголос, а також формується усвідомлене ставлення до мови.

Навчання здійснюється в певному порядку: звуки і букви вивчаються не в алфавітному порядку, а в порядку труднощів їх вимовляння, виділення зі слова і зображення на письмі. Спочатку більш легкі: А, У, О, Е, І, И, М, П (читаючи, вимовляйте НЕ алфавітну назву літери, а звук, який вона позначає); потім Б, Ф, В, Н, К, Х, Г, І потім складні для вимовляння С, З, Ц, Ш, Ж, Ч, Щ, ДЖ, ДЖ, ДЖ, Л, Р. До кінця навчання віднесені важкі для засвоєння букви Ї, Є, Ю, Я (які позначають два звуки відразу) і Ь, що не позначає звука взагалі.

Принцип послідовності знаходить відображення і в роботі над складовим аналізом і синтезом: спочатку пропонуються слова, що складаються з одного або двох складів; потім кількість складів збільшується, з'являються слова зі збігом приголосних.

Опанування техніки читання побудовано в такій послідовності: звук – буква – склад – слово – речення. Щойно дитина вивчить голосні звуки і один приголосний звук, вона вже починає читати. Слова в книзі розділені дефісом на одиниці читання, щоб дитині було легше читати. Крім того, текст, який читає дитина, виділений більшим шрифтом. Завдяки «логопедичному» порядку букв навіть дитина, яка вимовляє не всі звуки рідної мови, може навчатися читанню, паралельно займаючись з логопедом вправами з корекції мовних порушень.

Завдання в посібнику подані у формі дидактичної гри — найбільш ефективної форми навчання дошкільнят 4–6 років. Виконання спеціальних вправ сприятиме розвитку фонематичного слуху, сприйняття, пам'яті, уваги, мислення, графічних навичок і пізнавальної активності. Комплекс спеціально підібраних завдань і вправ допоможе дитині опанувати навички звуко-буквеного аналізу, читання і підготуватися до успішного навчання в школі.

Посібник призначений для батьків, у сім'ї яких підростає дошкільник і які займаються його розвитком. Посібник буде також корисний і фахівцям-логопедам, дефектологам, вихователям, вчителям, студентам педагогічних спеціальностей.

Завдання в книзі розташовуються з ускладненням матеріалу, тому дуже важливо працювати з посібником послідовно, сторінка за сторінкою, завдання за завданням. Кожній дитині потрібен різний час для засвоєння матеріалу, тому перед вивченням нового переконайтесь, що дитина засвоїла попередній матеріал.

За умови регулярності занять ви обов'язково невдовзі побачите позитивний результат. У посібнику включено завдання, апробовані в роботі з дітьми середнього і старшого дошкільного віку логопедичної групи ДНЗ. Багаторічний досвід роботи з дітьми логопедичної групи доводить ефективність такого роду завдань.

Бажаю успіхів!

ЗВУК [а]. БУКВА А

1. Вправа «Спіймай звук» (плесни у долоні, як почуєш звук [а]):
О — А — У — І — А — Е — И — У — А — І — О — А — У — А

2. Назви слова, виділяючи перший звук [а] у кожному слові.

армія

азбука

агрус

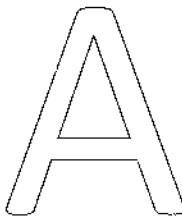

ангел

арка

3. Розфарбуй букву А
червоним олівцем. Склади
її з рахункових паличок.

4. Знайди букву А серед інших букв, обведи її у кружечок. Скільки у рядку букв А?

А М О С Н А У

5. Знайди і назви всі малюнки, назви яких починаються зі звука [а].

